

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **J. K.** o odszkodowanie i zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2023 r.,
wniosku pełnomocnika wnioskodawcy o wyłączenie sędziego,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Małgorzatę Bednarek
od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. KRI 34 (II KK 4/22).**

UZASADNIENIE

Pełnomocnik wnioskodawcy J. K. wniósł kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa 330/19, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. IV Ko 579/15. Kasację do rozpoznania, zgodnie z kolejnością wpływu, przydzielono SSN Markowi Motukowi. Zarządzeniem z dnia 16 maja 2022 r. o wyznaczeniu terminu rozprawy kasacyjnej na dzień 20 lipca 2022 r. do składu orzekającego został wyznaczony również SSN Wiesław Kozielowicz oraz SSN Antoni Bojańczyk. W dniu 9 czerwca 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek pełnomocnika wnioskodawcy, o wyłączenie na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., od orzekania w przedmiotowej sprawie sędziów Marka Motuka i Antoniego Bojańczyka. Pełnomocnik w swoim wniosku wskazał na istnienie uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności tych sędziów wywołanych m.in. wadliwą procedurą powołania do pełnienia funkcji sędziego Sądu Najwyższego, gdyż otrzymali nominację do Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., podobnie jak sędzia A. P. orzekająca w Sądzie

odwoławczym. Sąd Najwyższy uwzględniając ten wniosek, postanowieniem z dnia 29 lipca 2022 r., sygn. II KO 60/22, wyłączył SSN Marka Motuka i Antoniego Bojańczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II KK 4/22.

W dniu 3 sierpnia 2022 r. sprawa ta została przydzielona do rozpoznania SSN Pawłowi Kołodziejskiemu, który w dniu 9 sierpnia 2022 r. złożył wniosek w oparciu o treść art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.k. o jego wyłączenie wskazując, że sytuacja prawna wskazanych powyżej sędziów, dotyczy również jego. Wniosek ten, zarejestrowany pod sygn. KRI 14, został przydzielony do rozpoznania SSN Michałowi Laskowskiemu. Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2022 r., sygn. II KK 4/22, Sąd Najwyższy wyłączył SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania sprawy kasacyjnej o sygn. II KK 4/22.

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 29 sierpnia 2022 r., sprawa o sygn. akt II KK 4/22 została przydzielona do rozpoznania SSN Igorowi Zgolińskiemu. W dniu 6 września 2022 r. wpłynął do Sądu Najwyższego wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o wyłączenie na mocy art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., od rozpoznania przedmiotowej sprawy Igora Zgolińskiego, w którym podkreślił, że status tego sędziego jest tożsamy ze statusem sędziów Marka Motuka i Antoniego Bojańczyka, którzy uzyskali nominację w konkursie przed KRS po 17 stycznia 2018 r. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. KRI 34 i przydzielony do rozpoznania SSN Małgorzacie Bednarek. W dniu 23 września 2022 r. wpłynął do Sądu Najwyższego wniosek pełnomocnika wnioskodawcy J. K. o wyłączenie sędzi Małgorzaty Bednarek od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej wnioskodawcy. Wniosek ten, zarejestrowany pod sygn. akt KRI 51, został oparty na tych samych podstawach prawnych, co wcześniejsze.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek pełnomocnika wnioskodawcy, oparty o przepis art. 41 § 1 k.p.k., zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z tym przepisem sędzia podlega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Z tego rodzaju sytuacją mamy po raz kolejny do czynienia w rozpatrywanej sprawie.

Kwestią wyłączenia sędziego w opisaney wyżej sytuacji, tj. w układzie, gdy o zarzucie nienależytej obsady sądu spowodowanej wadliwością postępowania nominacyjnego prowadzonego przed KRS ukształtowaną stosownie do przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. orzekać miałyby sędzia Sądu Najwyższego powołany na urząd w procedurze nominacyjnej ukształtowanej tą samą ustawą, Sąd Najwyższy zajmował się m.in. w sprawach II KO 12/22 – postanowienie z dnia 17 marca 2022 r., IV KO 32/22 – postanowienie z dnia 28 kwietnia 2022 r. czy też w V KB 6/22 – postanowienie z dnia 14 października 2022 r. Przytoczyć przede wszystkim jednak należy uchwałę składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 (I KZP 2/22), w której podkreślono, że wniosek o wyłączenie ze składu sądu powszechnego osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., nie może być rozpoznawany przez sąd mający w swoim składzie takiego sędziego; w przeciwnym razie dojdzie do sytuacji objętej zakazem *nemo iudex in causa sua*. Argumenty zawarte w uzasadnieniu tej uchwały w odniesieniu do tego - jak się wydaje - dość oczywistego wniosku, *a minore ad maius* mają zastosowanie tym bardziej w przypadku, gdy owym sędzią rozpoznającym wniosek o wyłączenie jest sędzia Sądu Najwyższego, co do którego aktualizują się te same zastrzeżenia.

Podzielając w pełni powołaną w tych orzeczeniach argumentację, należy stwierdzić, że w realiach rozpoznawanej sprawy udział wyznaczonej sędzi w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy stanowiłby rażące naruszenie zakazu *nemo iudex in causa sua*, a ponadto mógłby realnie w konsekwencji prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa. Przypomnieć należy, że Małgorzata Bednarek, podobnie jak wszyscy pozostali sędziowie, którzy w tej sprawie zostali wyłączeni na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., otrzymała także nominację na urząd sędziego Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r.

Mając więc powyższe na uwadze należy stwierdzić, że konieczne stało się wyłączenie SSN Małgorzaty Bednarek od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej wnioskodawcy J. K. o sygn. akt II KK 4/22.

[f.n]